

[Statsministeren]

Det vil jeg hverken benægte eller bekræfte. Jeg synes ikke, det er et rimeligt spørgsmål, og det rager mig for øvrigt en fjer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1157

2) Til udenrigsministeren af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren afsætte ressourcer til at sikre, at Danmark inddrages i beslutningsprocessen vedrørende eventuelle tilladelser til mineraludvindinger i Antarktis og Sydishavet?«

Skriftlig begrundelse

Danmark har været medlem af Antarktistraktaten siden 1965. I dag er der næsten lige mange kontraherende parter og observatørlande i traktatsystemet. Danmark er observatør og er siden 1965 blevet overhalet af adskillige lande, der er blevet kontraherende parter på grund af en aktiv indsats.

Det fremgår af ministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 1119, at ministeren anser det for urealistisk, at alle parter i traktaten deltager i beslutningsprocessen om eventuelle tilladelser til mineraludvinning.

Den danske deltagelse i forhandlingerne under traktaten er i de seneste år blevet stærkt forringet i forhold til tidligere og i forhold til f.eks. de øvrige nordiske lande. Udenrigsministeriet er ikke direkte repræsenteret ved møderne, der overlades til skiftende ambassademedarbejdere rundt om i verden.

Det vil i første række være de lande, der investerer ressourcer i Antarktisforskning og i forhandlingerne, som vil blive beslutningstagere. Ud over kontraherende parter vil det være sandsynligt at aktive observatørlande inddrages.

Det kan på denne baggrund frygtes, at Danmark vil blive udelukket fra beslutningsprocessen og dermed fra at medvirke til at sikre, at en eventuel mineraludvinning kun finder sted under betingelser, som sikrer miljøet i Antarktis og de afhængige økosystemer.

Det fremgår af miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 1115, at regeringen arbejder med en samlet vurdering af ressourceforbruget i forbindelse med opprioriteringen af

arbejdet med den grænseoverskridende forurening i Europa. Det ville være rimeligt, om der i disse overvejelser inddrages en opprioritering af de globale miljøaspekter, også i Udenrigsministeriet.

Margrete Auken (SF):

Det er jo en lidt anden sag midt i dette her at tage fat på en af de lidt mere udviklede sager, men den brænder altså på i øjeblikket, for der er ganske godt skred i udviklingen vedrørende Antarktistraktaten, idet det skal besluttes, hvilken procedure der skal være, når der skal gives udvinningstilladelser. I hele denne sag har Danmark spillet en noget, skal vi sige tilbageholdende rolle, og jeg vil gerne vide, hvad ministeren vil gøre for at sikre, at vi får en vis indflydelse. Sådant som det er i øjeblikket, hvor vi har det, man kunne kalde »passiv observatørstatus«, kan vi i hvert fald ikke regne med uden videre at blive hørt. Derfor vil jeg gerne høre, hvilke energiske aktiviteter der er i gang i Udenrigsministeriet for at sikre Danmarks rolle.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Fru Auken har ret i, at det er ret indviklet, og jeg ved ikke så meget om Sydpolen som fru Auken, så jeg tager det til mig som en nyhed, at det skulle brænde på på Sydpolen.

Men jeg kan bekræfte, at vi har spillet en forholdsvis tilbagetrukket rolle, og jeg kan forsikre fru Auken om, at det har vi i sinde fortsat at gøre. For der er trods alt grænser for, hvor meget et land på 4 millioner indbyggere, snart 5, skal begynde at sprede sig ud over den ganske klode.

Men for nu at oplyse nogle andre, som er lidt mindre vidende om Sydpolen end fru Auken, vil jeg gerne gøre rede for, hvad der egentlig er sammenhængen i det her.

Vi har i 1965 tilsluttet os det såkaldte Antarktistregime ved, at vi tiltrådte Antarktistraktaten af 1959. Af den fremgår det, at kompetencen til at træffe beslutninger er forbeholdt de kontraherende parter, der har vist deres interesse i Antarktis ved, som der står, »at drive betydelig videnskabelig forskningsvirksomhed dér, f.eks. ved oprettelse af en videnskabelig station eller udsendelse af en videnskabelig ekspedition«. Dem, der har vist den interesse ved på den måde at opholde sig på Sydpolen, arbejde på Sydpolen, kalder man